

Mýto

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Rokycany

Nadmořská výška: 443 m n. m.

Počet obyvatel: 1 492

Adresa URL: www.mestomyto.cz

Okres: Rokycany

GPS souřadnice: 49.789046N, 13.734613E

První pís. zmínka: 1296 (728 let)

PSČ: 338 08

Historie obce Mýto

První zmínky o městě Mýtě pocházejí z roku 1296, kdy se hovoří o mýtském faráři Gottfriedovi. V té době již zde stál starší z mýtských kostelů.

Poloha města na důležité obchodní cestě z Prahy do Bavor určovala jeho historii. Na této cestě se vybíralo od putujících obchodníků clo, jinak řečeno mýto. Je proto pravděpodobné, že tady je základ názvu našeho města. To se původně rozkládalo na návrší kolem kostela sv. Štěpána. Postupně se lidé usazovali na území dnešního Mýta, a proto se kolem roku 1350 začíná stavět druhý kostel zasvěcený sv. Janu Evangelistovi, dnes sv. Janu Křtiteli.

Roku 1325 měl Petr z Rožmberka od krále v zástavě výnos cla v Mýtě a obstarával za to ozbrojený doprovod z Plzně do Žebráku. Karel IV. udělil právo Rožmberkům poskytovat doprovod až do Mýta ke kostelu. V té době byl v Mýtě zájezdní hostinec, lazebník a osm masných krámů. Za husitských válek zde v roce 1431 Prokop Holý shromažďoval své vojsko k bitvě u Domažlic a stejně tak o několik let později Jiří z Poděbrad tu připravoval boje pro střet s odbojnou Jednotou Strakonickou. V té době snad Mýto zůstalo uchráněno díky zde působícímu husitskému faráři. O to více utrpělo za třicetileté války. Bylo několikrát vyplněno a vypáleno. Neslavně se zapsal švédský generál Banner, který město vypálil roku 1639. Z útrap se místo vzpamatovávalo celé století. Roku 1676 císař Leopold I. odpustil obci nájemné ze cla, a tak bylo možné z ušetřených peněz postavit školu a opravit kostel. Městečko získalo od panovníků privilegia, majestáty a obdarování, která byla v pozdějších létech potvrzována a rozšiřována.

O významu města v minulosti svědčí skutečnost, že znak slavného rodu Rožmberků byl Mýtu propůjčen na počátku druhé poloviny 14. století při povýšení na městečko. Dne 7. června 1905 povýšil císař František Josef I. Mýto na město a současně potvrdil užívání původního znaku.

Vybudování železnice v druhé polovině 19. století postupně způsobilo ukončení provozu formanů, kteří pravidelně utráceli peníze v místních krámech a hospodách. Chudší obyvatelé Mýta nacházeli obživu ve cvočkařství. To se provozovalo až do 60. let 20. století v malé provozovně na "Cikánci", protože "veřtaty" v jednotlivých domech zanikly v třicátých letech dvacátého století. Kolem roku 1900 v Mýtě vzniklo několik velkých požárů, které postupně poničily prakticky celé město, takže veškerá zástavba je z této doby a doby pozdější.

Vedle drobných řemeslníků a obchodníků bylo v Mýtě rozšířeno zemědělství. Drobní zemědělci, kterých bylo nejvíce, pomáhali větším hospodářům s pracemi. Ti měli své stálé party, sklizené seno se vyváželo do Prahy. Z města vyjížděli formani již ve 3 hodiny ráno a stavěli v Berouně a Zličíně. Domů přijížděli až třetí den. Takto se jezdilo až do roku 1930, kdy potahy nahradila

nákladní auta. Po druhé světové válce (1952) bylo založeno zemědělské družstvo, které začalo hospodařit jako JZD se 100 zemědělci. Po ročním působení jich však většina vystoupila, protože za jednotku dostávali velmi málo peněz. V družstvu zůstalo jen 33 členů. Proto v roce 1965 přešlo mýtské družstvo do Státního statku Rokycany jako farma. Za existence farmy bylo vybudováno několik objektů (mimo jiné i velkokapacitní teletník, kravín, drůbežárna apod.) a postaveny 4 bytové jednotky a 3 bytovky typu okál. Po roce 1989 se postupně několik zemědělců osamostatnilo a hospodaří na svých pozemcích, které získali v rámci restitucí. Na ostatní půdě hospodaří v nájmu družstva, nebo leží ladem.

V Mýtě působilo i několik spolků a organizací. Již v roce 1857 byl založen nejstarší spolek "Spolek manželek osady mýtské". V roce 1863 byl založen "Ochotnicko čtenářský spolek J.K.Tyl", postupně vznikly další divadelní spolky. Ty byly po roce 1948 přinuceny se sjednotit do "Družstva divadelních ochotníků v Mýtě". Za dobu své existence divadelní spolky sehrály řadu divadelních představení, které měla v širokém okolí dobrý ohlas. V Mýtě hostoval např. Eduard Vojan (r.1919 v Kupci benátském), Jaromír Spal, Jiří Dohnal a další. V květnu 1869 byla založena "Sokolsko - hasičská tělovýchovná jednota v Mýtě". Ta se po deseti letech rozdělila a obě složky pracovaly samostatně. V roce 1909 byl založen fotbalový klub SK Olympia Mýto a o rok později DTJ Mýto.

Pro Mýto byla významná výroba a vývoz sladu. Jeho historie sahá do roku 1870, kdy byla utvořena akciová společnost pro výstavbu pivovaru a sladovny. Mýtské pivo bylo dobré chuti a vyváželo se i do pražského hotelu Platýz. Výroba piva se neudržela, a tak po roce 1897 byl celý objekt sladovny a pivovaru užíván pouze k výrobě sladu a později pro velký zájem rozšířen. Až do roku 1945 byla sladovna známá jako firma dr.Ebert a synové. Nutno připomenout, že za okupace byly v Čechách jen dvě sladovny, z toho jedna v Mýtě. Z předválečného vývozu do Švýcarska se postupně vývoz barevného sladu rozšířil do dalších zemí - Venezuely, Norska, Švédska, Řecka, na Kubu a do Sovětského svazu. Výroba sladu v mýtské sladovně byla pro zastaralé vybavení ukončena v roce 1994, ku škodě města i 120 - leté tradici. Stejně tak byly i významné služby, které zabezpečoval podnik Komunální služby až do roku 1992, kdy se některé profese osamostatnily.

